

КАТЕДРА „ИСТОРИЯ И ТЕОРИЯ НА КУЛТУРАТА“

ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРА

ЗА УЧАСТИЕ В ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА

РЕДОВНА ДОКТОРАНТУРА В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

3.1. СОЦИОЛОГИЯ, АНТРОПОЛОГИЯ И НАУКИ ЗА КУЛТУРАТА, ДОКТОРСКА ПРОГРАМА "КУЛТУРОЛОГИЯ" (Градска антропология)

I. Документи

1. Мотивационно писмо с фокус върху вписването на докторантурата в професионалния проект.
2. CV – образование, професионален, евентуално и изследователски опит (общо до 2 страници).

II. Изследователски проект

Кандидатите следва да представят изследователски проект (до 5 стр. / 9000 знака с интервали), който да демонстрира ясно формулирана тема, теоретична и методологична ориентация, както и аргументирана изследователска мотивация. Проектът трябва да бъде съобразен с реалната възможност за провеждане на теренни изследвания в рамките на докторантурата.

Съдържателни акценти:

- **Фокусирана изследователска тема:** Проектът следва да формулира ясен проблем, ситуиран в съвременен градски контекст. Приветстват се теми, които мислят града като динамично пространство на конфликти, адаптации и преосмисляне на съвместното живеене.
- **Актуалност и изследователска обосновааност:** Очаква се убедителна аргументация защо избраната тема е значима в съвременен контекст – било то в резултат от климатични трансформации, социално-икономически неравенства, културни конфликти или политики за културно наследство.
- **Методология:** Описанието на подхода трябва да включва очакваните методи (етнографски терен, интервюта, наблюдение, визуални и дигитални методи и др.), както и кратко разписана стратегия за осъществяване на терена. Насърчават се критически и рефлексивни подходи към теренната работа.
- **Ориентация към градската антропология:** Темата трябва да е в съзвучие с теоретичните и емпирични полета на градската антропология. Подходите могат да бъдат интердисциплинарни – с препратки към урбанистика, архитектура, културна география, екология или критическа теория.

Възможни тематични полета (препоръчителни, но не изчерпателни):

- **Климатични промени и „градска следа“:** адаптивни стратегии, екологична уязвимост, енергийни неравенства, социална устойчивост.
- **Културно наследство в трансформация:** конфликти около опазването на наследство в условията на урбанистичен натиск, климатични рискове и социални трансформации.
- **Съвместно живеене в съвременния град:** режими на обитаване, градски територии на несигурност, миграция, публични пространства и политики на принадлежност.
- **Градски икономики, пазари и неформални отношения:** Трансформации на ежедневната градска икономика, ролята на тържищата и уличната търговия, неформални икономически практики и социални отношения в пространствата на града. Особен интерес представляват изследвания, които разглеждат как пазарът (в материален и символен план) структурира отношенията между формално и неформално, законно и маргинализирано, видимо и невидимо.
- **Отпадъци, икономика и постиндустриални градове:** Изследвания на града през призмата на материалните потоци – отпадъци, вторични суровини, рециклиране, добив и унищожение. Подходящи са теми, които проследяват как постиндустриални или маргинализирани градове (особено в перифериите на Европа) се реиндустриализират през логиката на отпадъка: чрез инсталации за RDF, нови икономики около скрап, енергийни съоръжения и др. Особен интерес представляват и конфликтите около „зелени“ индустрии, екологична справедливост и социално неравенство.

Оценка:

Представеният проект ще бъде оценяван спрямо:

- яснотата и актуалността на изследователската идея
- обосноваването на теренната стратегия
- теоретичната ориентация и познаване на релевантна литература
- осмислеността на методологията
- потенциала на проекта да се развие в оригинален принос към полето

III. Устен изпит

Представените проекти се оценяват анонимно и получилите оценка минимум „много добър 4.50“ кандидати ще бъдат поканени на устен изпит въз основа на писмените проекти. Комисията задава въпроси, чрез които да бъдат изяснени хипотезите, методите и терена, познаване на досегашните изследвания по темата, както и досегашния опит в изследователска работа на кандидатите.

IV. Насочваща библиография

- Alexander, Catherine, and Joshua Reno, eds. 2012. *Economies of Recycling: The Global Transformation of Materials, Values and Social Relations*. London: Zed Books.
- Andrusz, Gregory, Michael Harloe, and Ivan Szelenyi, eds. 1996. *Cities after Socialism: Urban and Regional Change and Conflict in Post-Socialist Societies*. Oxford: Blackwell.
- Augé, Marc. 1992. *Non-lieux: Introduction à une anthropologie de la surmodernité*. Paris: Seuil.
- Benjamin, Walter. 2003. *The Arcades Project*. Cambridge, MA: Belknap Press of Harvard University Press.
- Debord, Guy. 1992. *La Société du spectacle. Commentaire sur la société du spectacle*. Paris: Gallimard.
- Gille, Zsuzsa. 2007. *From the Cult of Waste to the Trash Heap of History: The Politics of Waste in Socialist and Postsocialist Hungary*. Bloomington: Indiana University Press.
- Günel, Gökçe. 2019. *Spaceship in the Desert: Energy, Climate Change, and Urban Design in Abu Dhabi*. Durham, NC: Duke University Press.
- Harvey, David. 2012. *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*. London: Verso.
- Hirt, Sonia A. 2012. *Iron Curtains: Gates, Suburbs and Privatization of Space in the Post-socialist City*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Knox, Hannah. 2020. *Thinking Like a Climate: Governing a City in Times of Environmental Change*. Durham, NC: Duke University Press.
- Kostof, Spiro. 1992. *The City Assembled: The Elements of Urban Form through History*. Boston, New York, London: Bulfinch Press.
- Lefebvre, Henri. 1974. *La production de l'espace*. Paris: Anthropos.
- Lepawsky, Josh. 2018. *Reassembling Rubbish: Worlding Electronic Waste*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lynch, Kevin. 1960. *The Image of the City*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Moore, Jason W. 2015. *Capitalism in the Web of Life: Ecology and the Accumulation of Capital*. London: Verso.
- Moore, Jason W., ed. 2016. *Anthropocene or Capitalocene? Nature, History, and the Crisis of Capitalism*. Oakland, CA: PM Press.
- Reno, Joshua. 2016. *Waste Away: Working and Living with a North American Landfill*. Oakland: University of California Press.
- Simone, AbdouMaliq. 2004. *For the City Yet to Come: Changing African Life in Four Cities*. Durham, NC: Duke University Press.
- Stanilov, Kiril, ed. 2007. *The Post-Socialist City: Urban Form and Space Transformations in Central and Eastern Europe after Socialism*. Dordrecht: Springer.
- Swyngedouw, Erik. 2004. *Social Power and the Urbanization of Water: Flows of Power*. Oxford: Oxford University Press.
- Tsing, Anna Lowenhaupt. 2015. *The Mushroom at the End of the World: On the Possibility of Life in Capitalist Ruins*. Princeton: Princeton University Press.
- Tuan, Yi-Fu. 1977. *Space and Place: The Perspective of Experience*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Георгиев, Георги. 1983. *София и софиянци*. София: Наука и изкуство.
- Град – граници – гражданство. 2003. Съст. Ивайло Дичев. *Социологически проблеми*, бр. 3–4.

- Градът: социална реалност и представа. 2002. Съст. Мария Грекова. София: ЛИК.
- Дичев, Ивайло. 2005. *Пространства на желанието, желания за пространство: Етюди по градска антропология*. София: Изток-Запад.
- Кираджиев, Стойо. 2001. *Българските градове*. София: Свят.
- СеминарБГ. Виж съответните броеве на онлайн списанието: www.seminar-bg.eu
- Серто, Мишел. 2002. „Правенето със: употреби и тактики“ и „От понятието за град към градските практики“. В: *Измисляне на всекидневието*, София: ЛИК.
- Тодоров, Николай. 1972. *Балканският град XV–XIX в.* София: Наука и изкуство.